

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

အထူးကုန်စည်ခွန်နည်းဥပဒေများ

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်)

အထူးကုန်စည်ခွန်နည်းဥပဒေများ

မာတိကာ

အခန်း	ပုဒ်မ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	၁ မှ ၂	အမည်၊အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းနှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁-၂
၂	၃ မှ ၁၆	မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့်လုပ်ငန်းဥပစာခွင့်ပြုပေးခြင်း	၃-၁၀
၃	၁၇ မှ ၁၈	တာဝန်ခွဲဝေသတ်မှတ်ခြင်း	၁၀
၄	၁၉ မှ ၂၅	အခွန်ကျသင့်စေခြင်းနှင့်အခွန်အမှတ်တံဆိပ်	၁၁-၁၃
၅	၂၆-၂၇	အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့်သက်သာခွင့်များ	၁၃-၁၄
၆	၂၈-၃၂	အထူးကုန်စည်များကိုတန်ဖိုးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း	၁၅-၁၇
၇	၃၃-၃၇	ကြေညာလွှာတင်သွင်းခြင်း	၁၈-၂၁
၈	၃၈-၅၄	စည်းကြပ်ခြင်းပြန်လည်စည်းကြပ်ခြင်း၊ခုနှိမ်ခြင်း၊ အခွန်ငွေပြန်အမ်းခြင်းနှင့် အယူခံဝင်ခြင်း စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် အကြောင်းကြားစာပေးပို့ခြင်း	၂၁-၃၅
၉	၅၅-၅၉	ထူးခြားသောကိစ္စများအတွက်ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းများ	၃၅-၃၇
၁၀	၆၀-၆၃	အထွေထွေ	၃၇-၃၈

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၅/ ၂၀၁၉
၁၃၈၀ပြည့်နှစ်၊ပြာသိုလဆန်း၅ရက်
(၂၀၁၉ခုနှစ်၊ဇန်နဝါရီလ၁၀ရက်)

စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရအပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါ နည်းဥပဒေ များကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်၊အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းနှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို အထူးကုန်စည်ခွန်နည်းဥပဒေများ ဟုခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည် အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက် စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါ စကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်-

(က) ဥပဒေ ဆိုသည်မှာအထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေကိုဆိုသည်၊

(ခ) လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူ ဆိုသည်မှာ အထူးကုန်စည်များကို ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းရန်၊ ထုတ်လုပ်ရန်နှင့် ပြည်ပသို့

တင်ပို့ရန် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ ထုတ်ပေးထားသည့်လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ရရှိသူကိုဆိုသည်။

(ဂ) ဇယား ဆိုသည်မှာ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက် ဥပဒေပါ အထူးကုန်စည် ဇယားကိုဆိုသည်။

(ဃ) တစ်ပိုင်းတစ်စကုန်စည် ဆိုသည်မှာ အခွန်ကျသင့်သည့် အခြား အထူးကုန်စည်တွင် အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်သာ ပါဝင်သည့် ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းသော သို့မဟုတ် အခြားအထူးကုန်စည် ထုတ်လုပ်သူထံမှ ဝယ်ယူသည့် အထူးကုန်စည်ကို ဆိုသည်။

(င) အထူးကုန်စည်ခွန်အရာရှိ ဆိုသည်မှာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အထူးကုန်စည်ခွန် ကောက်ခံရန် တာဝန်ပေးထားသူ ကိုဆိုသည်။

(စ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံး၏ တာဝန်ခံအရာရှိကိုဆိုသည်။ ယင်း စကားရပ်တွင် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူး၊ အခွန် ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူးနှင့် အလယ်အလတ် အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူးတို့လည်း ပါဝင်သည်။

အခန်း (၂)

မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့်လုပ်ငန်းဥပစာခွင့်ပြုပေးခြင်း

- ၃။ (က) အထူးကုန်စည်တင်သွင်းသူ၊ ထုတ်လုပ်သူ၊ တင်ပို့သူများ သည် လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုး လျှောက်ထားခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် သတ်မှတ်ထားသော ပုံစံဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ ကာလအတွင်းတွင် လျှောက်လွှာ တင်သွင်းရမည်-
- (၁) ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် သက်တမ်းတိုးခြင်း ဖြစ်ပါက ယင်းဘဏ္ဍာနှစ်မစတင်မီသုံးလ၊
- (၂) အခြားသောကိစ္စရပ်များအတွက် လုပ်ငန်းစတင်သည့်နေ့ မတိုင်မီသုံးလ။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) နှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲ သည့်ကိစ္စအတွက် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်ပေးသည့် ကာလအတွင်း။
- ၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေအရ လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့်မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်ကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- ၅။ (က) ဤနည်းဥပဒေများအရ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးခြင်းတို့အတွက် သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် လျှောက်ထား ရမည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) နှင့်အညီ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန်

လျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်းအတွက် နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့၊
အစည်းဖြစ်လျှင် အဖွဲ့အစည်း၏အကြီးအကဲ သို့မဟုတ်
ယင်းက တာဝန်လွှဲအပ်သူ၊ တစ်ဦးချင်းပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင်
တစ်ဦးချင်းပုဂ္ဂိုလ်ကိုယ်တိုင်၊ ကုမ္ပဏီဖြစ်လျှင် ယင်းကုမ္ပဏီ၏
အတွင်းရေးမှူး၊ အထွေထွေမန်နေဂျာ၊ မန်နေဂျာ သို့မဟုတ်
ကိုယ်စားလှယ်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် အခြားအဖွဲ့
အစည်း၊ အသင်းစသည်တို့ဖြစ်လျှင် ယင်းတို့တွင် ပါဝင်သူ
တစ်ဦးဦး၊ သမဝါယမအသင်းဖြစ်လျှင် အသင်းဥက္ကဋ္ဌ
သို့မဟုတ် အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦးဦးက လက်မှတ်ရေးထိုး
လျှောက်ထားရမည်။

၆။ (က) ဤနည်းဥပဒေများအရ ထုတ်လုပ်မှုအတွက် လုပ်ငန်းမှတ်ပုံ
တင်ခြင်း သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးခြင်းတို့အတွက် သတ်မှတ်
ပုံစံနှင့်အတူ အောက်ပါ အချက်အလက်များကို ပူးတွဲတင်ပြ
ရမည်-

- (၁) ခွင့်ပြုချက်လျှောက်ထားသည့် အထူးကုန်စည် ထုတ်လုပ်
မည့်လုပ်ငန်း ဥပစာနေရာ သို့မဟုတ် လိပ်စာ အပြည့်အစုံ၊
- (၂) အထူးကုန်စည်များကို ထုတ်လုပ်သူ သို့မဟုတ် အထူး
ကုန်စည်များကို ထုတ်လုပ်သည့်နေရာရှိ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်၊
- (၃) အထူးကုန်စည်များကို ထုတ်လုပ်သည့် နေရာရှိ ဝန်ထမ်း
အရေအတွက်၊
- (၄) ထုတ်လုပ်မည့်အထူးကုန်စည်အမျိုးအစား၊

- (၅) မှတ်ပုံတင်ထားသော ဘဏ္ဍာနှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ခွင့်ပြုချက်
လျှောက်ထားသောလုပ်ငန်း ဥပစာတစ်ခုစီ၌ ထုတ်လုပ်
မည့် အထူးကုန်စည် အမျိုးအစားတစ်ခုချင်းစီ၏ ပမာဏ
နှင့်တန်ဖိုး၊
- (၆) ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် ခွင့်ပြုချက်လျှောက်
ထားသည့်အဆောက်အအုံ၊ မြေအကျယ်အဝန်းနှင့်နယ်နိမိတ်၊
- (၇) အဆောက်အအုံအတွင်းပိုင်းပုံစံ၊
- (၈) ခြံစည်းရိုးနှင့်အကာအရံအမျိုးအစား၊
- (၉) သီးခြားသတ်မှတ်ထားသောနေရာများ-
- (ကက) လုပ်ငန်းဥပစာအတွင်းထုတ်လုပ်မှုတွင်
အသုံးပြု မည့်ကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် အခြား
ကုန်စည်များ၊ ကုန်ချောများနှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း
များ ထားရှိရန်နေရာ၊
- (ခခ) အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက်သာ
အသုံးပြုမည့် နေရာများ။
- (ခ) လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာမူရင်းကို သက်ဆိုင်ရာ
မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံသို့လည်းကောင်း၊ မူရင်းခွဲနှစ်စောင်
ပြုစု၍ တစ်စောင်ကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ်
ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံသို့လည်းကောင်း၊ ကျန်တစ်
စောင်ကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံသို့လည်းကောင်း ပေးပို့
ရမည်။

၇။ အထူးကုန်စည်များကို ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းရန် လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းတိုးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းဥပဒေအရ လိုအပ်သောအချက်အလက်အပြင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်သော သတင်းအချက်အလက်နှင့် အထောက်အထားများ ကိုပါပူးတွဲ၍ ပေးပို့ရမည်။

၈။ အထူးကုန်စည်များကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန် လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းသို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းဥပဒေအရ လိုအပ်သော အချက်အလက်အပြင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်ထားသော သတင်းအချက်အလက်များကိုပါ ပူးတွဲ၍တင်ပြရမည်။

၉။ (က) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် အထူးကုန်စည်များကို ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းရန်၊ ပြည်တွင်း၌ထုတ်လုပ်ရန်၊ ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန် လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်းကို စိစစ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ခွင့်ပြုသည့်လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်တွင် အောက်ပါ အချက်များပါဝင်ရမည် -

(၁) မှတ်ပုံတင်သူ၏အမည်နှင့်လိပ်စာ၊

(၂) ခွင့်ပြုသည့်အထူးကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ထုပ်ပိုးမှုပုံစံ၊

(၃) အထူးကုန်စည် အလွှာတစ်ခုစီအလိုက် ခွင့်ပြုသည့် လုပ်ငန်းဥပစာ၊

(၄) လုပ်ငန်းဥပစာအတွက် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခွင့်ပြုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အမည်များ။

- (ခ) လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည် လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်တွင် ခွင့်ပြုသည့် လုပ်ငန်းဥပစာကို သတ်မှတ်ထားသော အထူး ကုန်စည်အမျိုးအစား အတွက်သာ အသုံးပြုရမည်၊
- (ဂ) လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်တွင် ခွင့်ပြုထားသော တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ် သာလျှင် လုပ်ငန်းဥပစာကို ထိန်းချုပ်ခြင်းပြုရမည်၊
- (ဃ) လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်လျော်သည်ဟု ယူဆသော စည်းကမ်းချက်များ သို့မဟုတ် ကန့်သတ်ချက်များကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ဖြည့်စွက် သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၁၀။ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် လုပ်ငန်းနေရာ တစ်နေရာထက် ပိုရှိသောလုပ်ငန်းဖြစ်လျှင် လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသောစက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ ဥပစာနေရာများအတွက် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင် မူရင်းခွဲများကို ထုတ်ပေးရမည်။

၁၁။ လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည် ဤနည်းဥပဒေများအရ ထုတ်ပေး ထားသော လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်မူရင်းကို ပင်မလုပ်ငန်းဥပစာတွင်လည်း ကောင်း၊ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်မူရင်းခွဲကို သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းခွဲဥပစာ အသီးသီးတွင်လည်းကောင်း အများမြင်သာအောင် ချိတ်ဆွဲထားရမည်။

၁၂။ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည် -

- (က) အောက်ပါ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုမီခုနစ်ရက် ကြိုတင်၍ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်နှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံစာဖြင့် အကြောင်းကြားရမည်။ ထိုသို့ အကြောင်းကြားခြင်းကို မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက လက်ခံ

အတည်ပြုပြီး လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူက တောင်းဆိုလျှင် သတ်မှတ် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ပြင်ဆင်၍ ပြန်လည် ထုတ်ပေးရမည်-

(၁) ခွင့်ပြုထားသော လုပ်ငန်းဥပစာရှိလုပ်ငန်းများအနက် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု တစ်ခုခုရပ်စဲခြင်း၊

(၂) အမည်၊ လိပ်စာ၊ လုပ်ငန်းတည်နေရာ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပါဝင် သူများ သို့မဟုတ် အဓိကလုပ်ငန်း၏ သဘောသဘာဝ သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားသူ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု များပြောင်းလဲခြင်း၊

(၃) အောက်ပါပြောင်းလဲမှုတစ်ခုခုဆောင်ရွက်ခြင်း-

(ကက) ထုတ်လုပ်မည့်အထူးကုန်စည်အမျိုးအစား၊

(ခခ) အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်မည့်လုပ်ငန်းဥပစာ၊

(ဂဂ) အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်မည့်စက်ရုံနှင့် အသုံးပြုမည့် စက်ပစ္စည်း၊

(ဃဃ) ကုန်စည်အမှတ်တံဆိပ်ပြောင်းလဲခြင်း။

(ခ) လုပ်ငန်းဥပစာတွင် ကြိုတင်စီစဉ်ထားခြင်း မဟုတ်သော လုပ်ငန်းရပ်စဲခြင်းအတွက် လုပ်ငန်းရပ်စဲသည့်နေ့မှ ခုနစ်ရက် အတွင်း မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံသို့အကြောင်းကြား ရမည်။

လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူမှမှတ်တမ်းများကိုထိန်းသိမ်းခြင်း

၁၃။ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ထုတ်ပြန် သတ်မှတ်ထားသည့် ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ သတ်မှတ်ထားသော စာရင်း

စာအုပ်များနှင့် မှတ်တမ်းများကို လုပ်ငန်းဥပစာတွင် ထိန်းသိမ်းထားရမည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

၁၄။ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက တောင်းခံပါက လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည်-

(က) မည်သည့်နည်းစနစ်ဖြင့်မဆို ထိန်းသိမ်းထားရှိသော စာရင်းများ၊ အထောက်အထားနှင့် လိုအပ်သော အခြားမည်သည့် စာရွက်စာတမ်းများကိုမဆို ပြသရမည်၊

(ခ) လက်ဝယ်တွင် သို့မဟုတ် ထိန်းသိမ်းမှုအောက်တွင် ထားရှိသော အထူးကုန်စည်များ၊ ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုမည့် ကုန်ကြမ်းနှင့် အခြားကုန်စည်များ၏ ပမာဏကို ဖော်ပြထားသော စာရင်းများနှင့် ယင်းပစ္စည်းများထားရှိသော နေရာများ သို့မဟုတ် ဥပစာများကို ဖော်ပြရမည်။

အထူးကုန်စည်များကိုလုပ်ငန်းဥပစာမှရွှေ့ပြောင်းခြင်းနှင့်ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်း

၁၅။ ထုတ်လုပ်သူသည် ဤနည်းဥပဒေများနှင့် အညီသတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း အထူးကုန်စည်များကို အခွန်အမှတ်တံဆိပ်ကပ်နှိပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံးက ထုတ်ပေးသော ခွင့်ပြုချက် အထောက်အထားတစ်စုံတစ်ရာ ပြသနိုင်ခြင်းမရှိပါက လုပ်ငန်းဥပစာအတွင်းမှ ယင်း အထူးကုန်စည်များကို ရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ။

၁၆။ တင်ပို့သူသည် ဤနည်းဥပဒေများ နှင့်အညီ အခွန်အမှတ်တံဆိပ် ကပ်နှိပ်ရန် သတ်မှတ်ထားသော အထူးကုန်စည်များကိုအခွန်အမှတ် တံဆိပ် ကပ်နှိပ်ထားခြင်းမရှိပါက ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်း မပြုရ။

အခန်း(၃)

တာဝန်ခွဲဝေသတ်မှတ်ခြင်း

၁၇။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ ပေးအပ်ထားသော တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အောက်ပါအတိုင်း ကျင့်သုံးဆောင်ရွက် နိုင်သည်-

- (က) အခြားသက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်ကိစ္စ၌ ယင်းဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း များနှင့်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ အဖွဲ့များဖွဲ့စည်းပြီး တာဝန်ခွဲဝေ ပေးအပ်ခြင်း၊
- (ခ) ကျန်ကိစ္စရပ်များအတွက် မိမိဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများကို တာဝန်ခွဲဝေ ပေးအပ်ခြင်း။

အထူးကုန်စည်ခွန်အရာရှိများ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်

၁၈။ နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၄)

အခွန်ကျသင့်စေခြင်းနှင့်အခွန်အမှတ်တံဆိပ်

၁၉။ အခွန်အမှတ်တံဆိပ်ကပ်နှိပ် ရောင်းချစေရမည့်အထူးကုန်စည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခွန်အမှတ်တံဆိပ်ကို မှန်ကန်စွာ ကပ်နှိပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် လွဲမှားစွာ အသုံးပြုထားခြင်းဖြစ်ပါက အခွန်အမှတ်တံဆိပ် ကပ်နှိပ်ရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၂၀။ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည် အခွန်အမှတ်တံဆိပ်များကို ကပ်နှိပ် ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ကာလများမတိုင်မီ ဤနည်းဥပဒေများနှင့် အညီကပ်နှိပ်ရမည် -

(က) လုပ်ငန်းဥပစာမှအထူးကုန်စည်များကိုရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊

(ခ) တင်သွင်းလာသောကုန်စည်များကို အကောက်ခွန် သိုလှောင်ရုံ မှရွှေ့ယူခြင်း၊ ထုတ်ယူခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊

(ဂ) လုပ်ငန်းဥပစာတွင် သိုလှောင်ထားသည့် အထူးကုန်စည် များကို လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ထားသော ထုတ်လုပ်သူက ရောင်းချခြင်း၊

(ဃ) အခွန်ကျသင့်သောပို့ကုန်များကိုပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်း။

၂၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အထူးကုန်စည်များ အခွန်အမှတ်တံဆိပ် ကပ်နှိပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲသော ကိစ္စရပ် များအတွက် နည်းလမ်းများ သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

၂၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသော အထူး ကုန်စည်များတွင် ကပ်နှိပ်ရမည့် အခွန်အမှတ်တံဆိပ် အမျိုးအစား

သတ်မှတ်ခြင်း၊ ကပ်နှိပ်ခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ် နိုင်သည်။

၂၃။ လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည် ဤနည်းဥပဒေများအရ ထုတ်ပြန် ထားသော အမိန့်ကြော်ငြာစာနှင့်အညီ အခွန်အမှတ်တံဆိပ် ကပ်နှိပ်ရမည့် အထူးကုန်စည်ခွန်အတွက် လုံလောက်သော အရေအတွက်နှင့်အမျိုးအစား တို့ကိုဖော်ပြပြီး မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံမှ အသုံးပြုမီ ကြိုတင်ရယူ ထားရမည်။

၂၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အခွန်အမှတ်တံဆိပ် ကပ်နှိပ်အသုံးပြု ခြင်းအတွက် အောက်ပါကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နည်းလမ်းများ သတ်မှတ် ပေးနိုင်သည် -

- (က) အခွန်အမှတ်တံဆိပ်များမှာယူခြင်း၊ လက်ခံရရှိခြင်း၊ ပြန်လည် အပ်နှံခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊
- (ခ) အခွန်အမှတ်တံဆိပ် ကပ်နှိပ်အသုံးပြုရမည့် စည်းကမ်းချက်များ၊
- (ဂ) အခွန်အမှတ်တံဆိပ်အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုခွင့် လျှောက်ထားခြင်း နှင့်အသုံးပြုခွင့်ရရှိခြင်း၊
- (ဃ) အခွန်အမှတ်တံဆိပ်များ ထိန်းသိမ်းထားရှိမည့် လုပ်ငန်း ဥပစာနေရာအပါအဝင် အခွန်အမှတ်တံဆိပ်များကို ကပ်နှိပ် ရမည့်နည်းလမ်း၊ အသုံးပြုပုံနှင့် ကပ်နှိပ်ရမည့်နေရာ၊
- (င) အခွန်အမှတ်တံဆိပ်ပုံစံနှင့်ပုံသဏ္ဌာန်၊
- (စ) အခွန်အမှတ်တံဆိပ် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းနှင့် အသုံးပြု ခြင်းအတွက် ထားရှိရမည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် မှတ်တမ်းစာအုပ်များ၊

- (ဆ) ပျက်စီး၊ ပျောက်ဆုံးသွားသောအခွန်အမှတ်တံဆိပ်များ၊
- (ဇ) အခွန်အမှတ်တံဆိပ်များကို မှန်ကန်စွာအသုံးပြုခြင်း၊
- (ဈ) အခွန်အမှတ်တံဆိပ်များထုတ်ယူခြင်း၊ လက်ဝယ်ကိုင်ဆောင်ထားခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းတို့အတွက် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ တင်သွင်းရမည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊
- (ည) အခွန်အမှတ်တံဆိပ်များ သိုလှောင်ထားရှိခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းတို့ကို သွားရောက်စစ်ဆေးရန် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနမှ အရာရှိများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊
- (ဋ) အကူးအပြောင်းကာလရှိ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်အမှတ်တံဆိပ်များနှင့်၊
- (ဌ) ဤနည်းဥပဒေများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခြားကိစ္စရပ်များ။
- ၂၅။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည့် အခွန်အမှတ်တံဆိပ်များကပ်နှိပ် ရောင်းချစေခြင်းသည် ရောင်းချသည့်ကုန်စည်၏ အရောင်းတန်ဖိုးတွင် အခွန်အပါအဝင်ဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထားဖြစ်သည်။

အခန်း (၅)

အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့်သက်သာခွင့်များ

အထူးကုန်စည်သွင်းကုန်များအတွက်အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်

၂၆။ အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၊ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၄) အရ ယာယီအသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းလာပြီး မူလတင်သွင်းသည့်နိုင်ငံသို့ မူရင်းပမာဏအခြေအနေအတိုင်း အကောက်ခွန်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ပြန်လည်တင်ပို့မည့် အထူးကုန်စည်များအပေါ်

အထူးကုန်စည်ခွန်မကျသင့်စေရ။ သို့ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ရည်ရွယ်ချက် နှင့်မကိုက်ညီသောကိစ္စရပ်များအတွက် ကျသင့်အခွန်ကို တင်သွင်းလာသည့် နေ့ရှိ အခွန်နှုန်းဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနတွင် ပြန်လည် ပေးဆောင်စေရမည်-

- (က) ပြည်တွင်း၌ ယာယီအသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တင်သွင်း လာသည့် အထူးကုန်စည်များ၊
- (ခ) တင်သွင်းသည့်နေ့မှ ၁၂ လ အတွင်း ပြန်လည်တင်ပို့ရန် ခံဝန်ချက်ဖြင့် တင်သွင်းလာသည့် အထူးကုန်စည်များ၊
- (ဂ) တင်သွင်းလာသည့် မူရင်းအခြေအနေ၊ ပမာဏအတိုင်း ပြန် လည်တင်ပို့ခြင်း၊
- (ဃ) ပြန်လည်တင်ပို့ရာတွင် မူရင်းတင်သွင်းလာသည့်နိုင်ငံ၊ အဖွဲ့ အစည်းသို့ ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်း။

၂၇။ ယာယီတင်သွင်းခြင်းအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းရှင် သည် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ မှတ်ပုံတင်ရာတွင် အောက်ပါအချက် များကို ဖော်ပြလျှောက်ထားရမည်-

- (က) တင်သွင်းမည့်ကုန်စည်အမျိုးအစား၊ ပမာဏ၊ တန်ဖိုး၊
- (ခ) ပြန်လည် တင်ပို့မည့်ကာလ၊
- (ဂ) ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းရခြင်း အကြောင်းအရင်း၊
- (ဃ) သတ်မှတ် ကာလအတွင်း ပြန်လည်တင်ပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း ခံဝန်ချက်။

အခန်း(၆)

အထူးကုန်စည်များကိုတန်ဖိုးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း

၂၈။ အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လွှဲအပ်ထားသောတာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံး၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အထူးကုန်စည်များ၏ ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးတန်ဖိုးအဆင့်ကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၂၉။ ဘဏ္ဍာနှစ်တစ်နှစ်ချင်းစီအတွက် အထူးကုန်စည်များ၏ တန်ဖိုးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) မည်သည့် အထူးကုန်စည်များကိုမဆို ထုတ်လုပ်သူသည် နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ထုတ်လုပ်သည့် အထူးကုန်စည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တန်ဖိုးအဆင့်များ သတ်မှတ်ပေးရန် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးမှ တစ်ဆင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရတင်ပြရာတွင်-

(၁) သက်ဆိုင်ရာဘဏ္ဍာနှစ် မတိုင်မီကုန်ဆုံးသည့် ပြက္ခဒိန်နှစ်၏ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ သတ်မှတ်ထားသောနည်းလမ်းများအတိုင်း သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် တင်သွင်းရမည်။

(၂) နည်းဥပဒေခွဲငယ် (၁) အရ တင်သွင်းသည့် ပုံစံတွင် တင်သွင်းသည့်နေ့ မတိုင်မီ ၁၂လ အတွင်း တန်ဖိုးအဆင့် သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ကုန်စည်များ၏ နိုင်ငံတော်အတွင်း လက်လီရောင်းချသည့် ဈေးကွက်

ပေါက်ဈေးနှင့် စက်ရုံထုတ် ရောင်းဈေးများ ဖော်ပြပါရှိ
ရမည်။

- (ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်သော တန်ဖိုးအဆင့်သည်
ပြက္ခဒိန်နှစ် ကုန်ဆုံးပြီးနောက် စတင်သော ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက်
သက်ဆိုင်သည့် အထူးကုန်စည်များအပေါ် အကျိုးဝင်စေရမည်။
- (ဃ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အထူးကုန်စည်များ၏ တန်ဖိုး
အဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များနှင့်
အညီ သတ်မှတ်နိုင်သည်-
 - (၁) ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက် ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်
အကောက်ဥပဒေ အထူးကုန်စည် ဇယား၏ စာတိုင်(၂)ပါ
အထူးကုန်စည် အမျိုးအစား၊
 - (၂) သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် အထူးကုန်စည်များ၏
လက်လီရောင်းဈေး တန်ဖိုး သတ်မှတ်ရာတွင် ယင်း
ဘဏ္ဍာနှစ်မတိုင်မီကုန်ဆုံးသော ပြက္ခဒိန်နှစ်နောက်
ဆုံးရက် လက်လီရောင်းဈေးတန်ဖိုး၊
 - (၃) နည်းဥပဒေခွဲ (က)မှအပ အထူးကုန်စည်များ ဈေးနှုန်း
သတ်မှတ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ပြက္ခဒိန်နှစ်အတွင်း
ရောင်းချသော အလားတူကုန်စည်များ၏ လက်လီ
ရောင်းဈေးများနှင့်နှိုင်းယှဉ်၍ ဈေးနှုန်းတန်ဖိုး။

၃၀။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဘဏ္ဍာနှစ်တစ်နှစ်မစတင်မီ အထူး
ကုန်စည်များ၏ တန်ဖိုးအဆင့်များကို လျှောက်ထားသူသို့ သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့်
အကြောင်းကြားရမည်။

၃၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အထူးကုန်စည်များ၏ တန်ဖိုးအဆင့်များသတ်မှတ်နိုင်ရန် သတင်းအချက်အလက်များပေးပို့စေခြင်းနှင့် အခြားဆက်စပ်လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ရုံးများ သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးများသို့ တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၃၂။ အထူးကုန်စည်ခွန်နှုန်းထားများကို တန်ဖိုး၏ရာခိုင်နှုန်းအပေါ် သတ်မှတ်ကောက်ခံပါက အဆိုပါတန်ဖိုးသည် -

- (က) အထူးကုန်စည်များကို ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်းအတွက် ကုန်းပေါ်ရောက် တန်ဖိုးအပေါ်အခြေခံ၍ တွက်ချက်ကောက်ခံရမည်။ ကုန်းပေါ်ရောက်တန်ဖိုး တွက်ချက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကောက်ခွန်ကောက်ခံသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ တွက်ချက်ရမည်၊
- (ခ) ပြည်တွင်း၌ထုတ်လုပ်သော အထူးကုန်စည်များကို ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးတန်ဖိုးအပေါ် အခြေခံ၍ တွက်ချက်ကောက်ခံရမည်။ ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးကို အခြေခံ၍ အထူးကုန်စည်ခွန်အပါအဝင်ဖြစ်သည့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အလုပ်ဌာနရောင်းဈေးတန်ဖိုးတွက်ချက်ခြင်းကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်ပေးသည့်နည်းလမ်းများနှင့်အညီ တွက်ချက်ရမည်၊
- (ဂ) ပြည်ပသို့တင်ပို့ ရောင်းချခြင်းအတွက် ပြည်ပသို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးမည့်ယာဉ်ပေါ် အရောက်တန်ဖိုးအပေါ် အခြေခံ၍ တွက်ချက်ကောက်ခံရမည်။

အခန်း(၇)

ကြေညာလွှာတင်သွင်းခြင်း

- ၃၃။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အောက်ပါတို့ကိုသတ်မှတ်ပေးရမည် -
- (က) အထူးကုန်စည်ခွန်ကြေညာလွှာပုံစံ၊
 - (ခ) အထူးကုန်စည်ခွန်ကြေညာလွှာတွင် ပါဝင်ရမည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့်ပူးတွဲ တင်သွင်းရမည့် အထောက်အထားများ၊ လိုအပ်ပါက အထူးကုန်စည်ခွန် ကြေညာလွှာတွင် ဖြည့်သွင်းရမည့် အချက်အလက်များ၊
 - (ဂ) ကြေညာလွှာတင်သွင်းရမည့်နည်းလမ်း။
- ၃၄။ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည်-
- (က) ဤနည်းဥပဒေများနှင့်အညီ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းနှင့် ကြေညာလွှာတင်သွင်းခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံမှ ပုံစံများကို ကြိုတင်တောင်းခံ ရယူထားရမည်။
 - (ခ) သက်ဆိုင်ရာ သုံးလပတ်အတွက် အထူးကုန်စည်ခွန် ကြေညာလွှာကို တင်သွင်းရာတွင် -
 - (၁) သက်ဆိုင်သည့် စည်းကြပ်ကာလအတွက် ကျသင့်သည့် အထူးကုန်စည်ခွန် ပမာဏကို ဖော်ပြပေးရမည်။
 - (၂) သက်ဆိုင်ရာလအတွက် ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကို အထူးကုန်စည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ပြီးသည့် လကုန်ဆုံးပြီး ၁၀ ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ်၌ ချလန်/ငွေသွင်းလွှာ သို့မဟုတ် အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့်

ပေးသွင်းရမည့်အပြင် ငွေသွင်းလွှာ ချလန်အမှတ်နှင့်
နေ့စွဲကို ကြေညာလွှာတွင် ဖြည့်သွင်းရမည်။

(၃) တင်သွင်းသော ကြေညာလွှာတွင် မှားယွင်းချက်နှင့်
လိုအပ်ချက်များရှိပါက ယင်း ကြေညာလွှာကို စည်းကြပ်မှု
မပြုမီ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

၃၅။ (က) မည်သူ့ကိုမဆို အခွန်ကျသင့်သည့် အထူးကုန်စည်ကို ထုတ်
လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် တင်ပို့ခြင်း ပြုလုပ်သည်ဟု ယုံကြည်ရန်
အကြောင်းရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာလအတွက် အထူးကုန်စည်ခွန်
ပေးဆောင်ရန် အကြောင်းကြားစာကိုကြေညာလွှာပုံစံ၊ ငွေ
သွင်းလွှာချလန်တို့နှင့်အတူ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက
ပေးပို့အကြောင်းကြားရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ အကြောင်းကြားစာလက်ခံရရှိသော
အခွန်ထမ်းသည် အကြောင်းကြားစာပါ သတ်မှတ်ရက်အတွင်း
အခွန်ပေးသွင်းခြင်းနှင့် ကြေညာလွှာ တင်သွင်းခြင်းပြုရမည်။

၃၆။ (က) ကြေညာလွှာတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးသူသည် အထူးကုန်စည်
ခွန်ကြေညာလွှာ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိကျမှန်ကန်ပြည့်စုံမှုအပေါ်
တာဝန်ခံရမည်။

(ခ) အထူးကုန်စည်ခွန် ကြေညာလွှာတစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏
တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အခကြေး
ငွေယူ၍ ပြင်ဆင်တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းပုဂ္ဂိုလ်သည်
ကြေညာလွှာပေါ်တွင် ပူးတွဲလက်မှတ်ထိုးရမည်။

၃၇။ ဤနည်းဥပဒေများအရ တင်သွင်းသည့် ကြေညာလွှာများတွင် အောက်ပါအချက်အလက်များ ပါဝင်ရမည်-

- (က) လုပ်ငန်းဥပစာအတွင်းမှ အထူးကုန်စည်များကို ရောင်းချခြင်း ဖြစ်ပါက ယင်းလအတွက် ပေးဆောင်ရမည့် အထူးကုန်စည် ခွန်ပမာဏ၊
- (ခ) အခွန်ကျသင့်သော အထူးကုန်စည်ကို သက်ဆိုင်ရာလအတွင်း ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းလအတွက် ပေးဆောင်ရ မည့်အထူးကုန်စည်ခွန် ပမာဏ၊
- (ဂ) သုံးလပတ်အစတွင်ရှိသည့် အထူးကုန်စည်ခွန် အမှတ်တံဆိပ် များ၏ လက်ကျန်အရေအတွက်နှင့်တန်ဖိုး၊
- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (က)နှင့် (ခ) အရသက်ဆိုင်ရာ သုံးလပတ် အတွင်း အထူးကုန်စည်များပေါ်တွင် ကပ်နှိပ်အသုံးပြုပြီး ဖြစ်သည့် အခွန်အမှတ်တံဆိပ်အမျိုးအစားနှင့် အရေအတွက်၊
- (င) အထူးကုန်စည် ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် အထူးကုန်စည်ကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် တစ်ပိုင်းတစ်စကုန်စည်များကို ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပြည်တွင်း၌ အခြားထုတ်လုပ်သူထံမှ ဝယ်ယူခြင်းဆောင်ရွက်စဉ်က ပေးဆောင်ခဲ့သည့် ခုနှိမ်ခွင့် ရှိသော အထူးကုန်စည်ခွန် စုစုပေါင်းပမာဏ၊
- (စ) အထူးကုန်စည်များကို ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်သူထံမှ တိုက်ရိုက် ဝယ်ယူခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ ကိုယ်တိုင်တင်သွင်းခြင်းတို့အပေါ် တွင် နည်းဥပဒေ ၄၆ အရ တောင်းခံခွင့်ရှိသည့် ခုနှိမ်ခွင့်များ

နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်သည့် အချက်အလက်များ၊

- (ဆ) သက်ဆိုင်ရာသုံးလပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် ပေးဆောင်ရမည့် အထူးကုန်စည်ခွန် ပမာဏ သို့မဟုတ် ခုနှိမ်ရန်ကျန်ရှိသည့် ပမာဏ။

အခန်း (၈)

စည်းကြပ်ခြင်း၊ ပြန်လည်စည်းကြပ်ခြင်း၊ ခုနှိမ်ခြင်း၊

အခွန်ငွေပြန်အမ်းခြင်းနှင့် အယူခံဝင်ခြင်း

စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် အကြောင်းကြားစာပေးပို့ခြင်း

- ၃၈။ (က) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် အထူးကုန်စည် ထုတ်လုပ် ရောင်းချခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်သွင်း သည့် ကြေညာလွှာတွင်ပါရှိသည့် အထူးကုန်စည်နှင့် ပတ်သက် သောတန်ဖိုး၊ ပမာဏစသည်တို့ကို သတ်မှတ်ထားသည့် အခွန် နှုန်းထားများနှင့်တွက်ချက်ခြင်းဖြင့် ရရှိလာမည့် အခွန်သည် အနီးစပ်ဆုံးအနေအထားဖြစ်လျှင် ယင်းကြေညာလွှာကို အခြေပြု၍ အခွန်စည်းကြပ်ရမည်။
- (ခ) အောက်ပါ အခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်တွင် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီး ဌာနမှူးသည် ရရှိထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေပြု၍ စည်းကြပ်မှုကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည် -
- (၁) အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူ သို့မဟုတ် ပြည်ပသို့တင်ပို့ သူက တင်သွင်းသည့် ကြေညာလွှာသည် မှန်ကန်ပြည့်စုံ

သည်ဟု မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက ယုံကြည်ကျေနပ်မှု မရှိခြင်း၊

- (၂) အထူးကုန်စည် ထုတ်လုပ်သူ သို့မဟုတ် ပြည်ပသို့တင်ပို့သူက လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ကြေညာလွှာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊
- (၃) အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေ သို့မဟုတ် ဤနည်းဥပဒေများကို ဖောက်ဖျက်၍ အထူးကုန်စည်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၄) သတ်မှတ်သည့် ခွင့်ပြုလိုင်စင်ရရှိသူဖြစ်သော်လည်း အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေကို လိုက်နာမှုမရှိခြင်း။

၃၉။ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် အထူးကုန်စည်ခွန် မစည်းကြပ်မီ မည်သူ့ကိုမဆိုခေါ်ယူစစ်ဆေးခြင်း၊ လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက် များတောင်းယူခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၄၀။ (က) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက ချအပ်သောအခွန် စည်းကြပ်တောင်းခံလွှာ သို့မဟုတ် ပြန်လည်စည်းကြပ်မှုအရ အခွန်တောင်းခံလွှာတွင် အောက်ပါ အချက်အလက်များ ပါဝင်ရမည်-

- (၁) အခွန်ထမ်းအမည်၊
- (၂) အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ်၊
- (၃) အခွန်စည်းကြပ်တောင်းခံလွှာအမှတ်နှင့်ရက်စွဲ၊
- (၄) အခွန်စည်းကြပ်တောင်းခံလွှာနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အကြောင်းအရာကိစ္စ၊
- (၅) ကျသင့်သည့်အထူးကုန်စည်ခွန်ပမာဏ၊

- (၆) အခွန်စည်းကြပ်တောင်းခံလွှာပါ အထူးကုန်စည်ခွန်ကို ပေးဆောင်ရမည့်နေ့ရက်နှင့် ပေးသွင်းပြီးသည့် အထူးကုန်စည်ခွန်ရှိက ဖော်ပြရန်၊
- (၇) အထူးကုန်စည်ခွန်ပေးဆောင်ရမည့် နေရာ၊ မြို့၊ ဘဏ်၊ ဘဏ်စာရင်းအမှတ်၊
- (၈) လုပ်ငန်းအမျိုးအစားနှင့် အခွန်တွက်ချက်ပုံအကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြချက်၊
- (၉) စည်းကြပ်မှုအပေါ် အယူခံဝင်နိုင်သည့် ကာလ၊ နေရာ၊ နည်းလမ်း။
- (ခ) ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ ပုဒ်မခွဲ(ဂ) နှင့် ပုဒ်မခွဲ(စ) တို့အရ ဒဏ်ငွေ ပေးဆောင်ရန် တောင်းခံလွှာကို ဒဏ်ငွေတပ်ရိုက်ခံရသူ အပေါ် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက အတည်ပြု ချအပ်ရမည်။ ယင်းတောင်းခံလွှာတွင် ပေးဆောင်ရမည့် ဒဏ်ငွေ ပမာဏ၊ သက်ဆိုင်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ နောက်ဆုံးပေးဆောင် ရမည့်နေ့၊ ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ရန် တောင်းခံလွှာအမှတ်နှင့် ရက်စွဲတို့ကို ဖော်ပြပေးရမည်။ ထို့အပြင်-
- (၁) ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ရမည့်နောက်ဆုံးနေ့သည် စည်းကြပ် တောင်းခံလွှာတွင်ဖော်ပြသည့်နေ့ဖြစ်ရမည်၊
- (၂) အခွန်ထမ်းသည် စည်းကြပ်တောင်းခံလွှာတွင် ဖော်ပြပါ အထူးကုန်စည်ခွန်နှင့်အထူးကုန်စည်ခွန် ဒဏ်ငွေပမာဏ ကို ပေးဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသည်။

ပြည်ပထွက်ခွာမည့်သူများအားစည်းကြပ်ခြင်း

၄၁။ အထူးကုန်စည်ကို ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းသူ၊ ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်သူ၊ ပြည်ပသို့တင်ပို့သူ လက်ဝယ်ထားရှိသူ သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ဦးဦးသည် ပြည်ပသို့ခေတ္တဖြစ်စေ၊ အပြီးအပိုင်ဖြစ်စေ ထွက်ခွာပါက ၎င်းပေးဆောင်ရန် အခွန်ငွေရှိလျှင် အပြီးသတ်စည်းကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်နှင့် ပေးဆောင်ရန်ဒဏ်ငွေရှိလျှင် အပြီးသတ် ကောက်ခံပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ အကြောင်းကြားရမည်။

၄၂။ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် နည်းဥပဒေ ၄၁ အရ အကြောင်းကြားစာရရှိလျှင် ထိုသူအားစည်းကြပ်ရန်ရှိသော စည်းကြပ်မှုအားလုံး သို့မဟုတ် စည်းကြပ်ရန်ရှိသော စည်းကြပ်မှုအားလုံးနှင့် ကောက်ခံရန်ရှိသော ဒဏ်ငွေအားလုံးကို ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၃။ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် နည်းဥပဒေ ၄၂ ပါ အတိုင်း စည်းကြပ်မှုအားလုံးနှင့် ကောက်ခံရန်ရှိသော ဒဏ်ငွေအားလုံး သို့မဟုတ် စည်းကြပ်မှုအားလုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကောက်ခံရန်ရှိသော ဒဏ်ငွေအားလုံးကိုသော်လည်းကောင်း ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင် ပြည်ပသို့ ထွက်ခွာသွားမည့်သူနှင့် ပတ်သက်၍ စည်းကြပ်မှုပြုလုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်သည်များကို ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ထားရမည်။ ထို့ပြင် ကျသင့်မည့်အခွန်များကို ကောက်ခံရရှိနိုင်ရန် လုံလောက်သော အစီအစဉ်များကိုလည်း ပြုလုပ်ထားရမည်။

နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ရရှိသူများအားစည်းကြပ်ခြင်း

၄၄။ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်း၊

ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချခြင်းမှနိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ရရှိပါကအောက်ပါအတိုင်း
ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ရောင်းရငွေကို မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က
နေ့စဉ်သတ်မှတ်သော နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းဖြင့် နိုင်ငံခြား
ငွေမှ ကျပ်ငွေသို့ ဖလှယ်၍ တန်ဖိုးသင့်ရမည်၊
- (ခ) အခွန်ထမ်း၏ရောင်းရငွေသည် နိုင်ငံခြားငွေတစ်မျိုးတည်း
ဖြင့်သာရရှိခြင်း ဖြစ်ပါက နည်းဥပဒေခွဲ (က) ပါအတိုင်း
တန်ဖိုးဖလှယ်၍ ရရှိသည့် ကျပ်ငွေ စုစုပေါင်းကို တည်ဆဲ
အခွန်နှုန်းဖြင့် တွက်ချက်၍ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကို
သတ်မှတ်ရမည်၊
- (ဂ) အခွန်ထမ်း၏ရောင်းရငွေသည် ကျပ်ငွေအပြင် နိုင်ငံခြားငွေ
လည်းပါဝင်ပါကယင်းနိုင်ငံခြားငွေကိုနည်းဥပဒေခွဲ (က) ပါ
အတိုင်း တန်ဖိုးဖလှယ်၍ ရရှိသည့်ကျပ်ငွေနှင့် ကျပ်ငွေဖြင့်
ရောင်းရငွေတို့ကို စုပေါင်း၍ ရရှိသည့်ကျပ်ငွေ စုစုပေါင်းကို
တည်ဆဲအခွန်နှုန်းဖြင့် တွက်ချက်၍ ပေးဆောင်ရမည့်
အခွန်ကို သတ်မှတ်ရမည်။

စည်းကြပ်မှုနှင့်ပြန်လည်စည်းကြပ်မှုများအတွက်အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များ
၄၅။ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် အောက်ပါ ပြန်လည်စည်းကြပ်မှု
အပါအဝင် စည်းကြပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ရှိ မှားယွင်းမှုကို ပြန်လည် စည်းကြပ်
နိုင်သည်-

- (က) ပြန်လည် စည်းကြပ်မှုအရ ပြုလုပ်ခဲ့သော စည်းကြပ်မှုသည်
လျော့နည်း စည်းကြပ်ခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရပါက ယင်းအမိန့်

ချမှတ်သည့်နေ့မှ သုံးနှစ်အတွင်း ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

- (ခ) ပြန်လည်စည်းကြပ်မှုအရ ပြုလုပ်ခဲ့သော စည်းကြပ်မှုသည် အခွန်ထမ်း၏ လိမ်လည်မှု သို့မဟုတ် တမင်လျစ်လျူရှုမှုကြောင့် မမှန်ကန်သော သတင်းအချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံတွက်ချက်ခဲ့သည်ဟု တွေ့ရှိပါက ပြန်လည် စည်းကြပ်သည့်နေ့မှ သုံးနှစ်အတွင်း ပြန်လည်စည်းကြပ်နိုင်သည်။

ခုနှိမ်ခြင်း

၄၆။ (က) အထူးကုန်စည်ကို ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူနှင့် ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချသူသည် ဥပဒေအရအခွန်တစ်ကြိမ်တည်းသာ ကျသင့်စေရေးအတွက် အခွန်ခုနှိမ်ပေးသွင်းခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (ခ) အထူးကုန်စည်ကို ပြည်တွင်း၌ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူသည် မိမိထုတ်လုပ်သည့် အထူးကုန်စည်ရောင်းချမှုအပေါ် ကျသင့်သည့် အထူးကုန်စည်ခွန်မှ ယင်းအထူးကုန်စည် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအလို့ငှာ ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့် အောက်ဖော်ပြပါ အထူးကုန်စည်ခွန်များကို ခုနှိမ်နိုင်သည်-

(၁) ပြည်တွင်းသို့ ကိုယ်တိုင် ဝယ်ယူတင်သွင်းသော အထူးကုန်စည်များ၏ ကုန်းပေါ်ရောက် တန်ဖိုးအပေါ်ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့် အထူးကုန်စည်ခွန်၊

(၂) ပြည်တွင်း၌အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူထံမှတိုက်ရိုက် ဝယ်ယူသော အထူးကုန်စည်များအတွက် ပေးဆောင်ခဲ့ရသော အထူးကုန်စည်ခွန်။

- (ဂ) အထူးကုန်စည်ကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချသူသည် ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချမှု အပေါ်ကျသင့်သည့် အထူးကုန်စည်ခွန်မှ ယင်းအထူးကုန်စည်ကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချမှု လုပ်ငန်း အလို့ငှာ ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့် အောက်ဖော်ပြပါ အထူးကုန် စည်ခွန်များကို ခုနှိမ်နိုင်သည် -
- (၁) ပြည်တွင်းသို့ ကိုယ်တိုင်ဝယ်ယူတင်သွင်းသော အထူး ကုန်စည်များ၏ ကုန်းပေါ်ရောက် တန်ဖိုးအပေါ် ပေး ဆောင်ခဲ့ရသည့်အထူးကုန်စည်ခွန်၊
- (၂) ပြည်တွင်း၌ အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူထံမှ တိုက်ရိုက် ဝယ်ယူသော အထူးကုန်စည်အတွက် ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့် အထူးကုန်စည်ခွန်။
- (ဃ) အခွန် ခုနှိမ်ပေးသွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည် -
- (၁) အထူးကုန်စည်ခွန် ခုနှိမ်ပေးသွင်းခွင့်ရှိသူများဖြစ်ကြ သော အထူးကုန်စည်ကို ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ် ရောင်းချသူနှင့် ပြည်ပသို့တင်ပို့ ရောင်းချသူတို့သည် အထူးကုန်စည်ခွန်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ပြီးသူများ ဖြစ်ရမည်၊
- (၂) ပြည်တွင်း၌အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် -
- (ကက) အထူးကုန်စည်ကို ပြည်တွင်းသို့ ဝယ်ယူ တင်သွင်း ခြင်းဖြစ်ပါက တင်သွင်းသည့် အထူးကုန်စည် နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို

တင်သွင်းသူသည် သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် သက်သေခံ
လက်မှတ်နှစ်စောင်ပြုစု၍ မူရင်းခွဲကို မိမိနှင့်
သက်ဆိုင်သည့် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ
ပေးပို့ပြီး မူရင်းကို လက်ခံအဖြစ် သိမ်းဆည်း
ထားရမည်။

(ခခ) အထူးကုန်စည်ကို တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်စည်အဖြစ်
ထုတ်လုပ်ရန် ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်ရောင်းချ
သူထံမှ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူခြင်း ဖြစ်ပါက အထူး
ကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူသည်
သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် သက်သေခံလက်မှတ် သုံး
စောင်ပြုစု၍ မူရင်းကို ဝယ်ယူသူသို့ လည်းကောင်း၊
မူရင်းခွဲတစ်စောင်ကို ဝယ်ယူသူနှင့် သက်ဆိုင်
သည့် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ
လည်းကောင်း ပေးပို့၍ ကျန်မူရင်းခွဲတစ်စောင်
ကို လက်ခံအဖြစ် သိမ်းဆည်းထားရမည်။

(၃) ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချမှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် -

(ကက) အထူးကုန်စည်ကို ပြည်တွင်းသို့ ဝယ်ယူတင်
သွင်းခြင်းဖြစ်ပါက တင်သွင်းသည့် အထူးကုန်
စည်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို
တင်သွင်းသူသည်သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် သက်သေခံ
လက်မှတ် နှစ်စောင်ပြုစုပြီး မူရင်းခွဲကို မိမိ
နှင့်သက်ဆိုင်သည့် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး

ထံပေးပို့ပြီး မူရင်းကို လက်ခံအဖြစ်သိမ်းဆည်း
ထားရမည်။

- (ခခ) အထူးကုန်စည်ကို ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်
ရောင်းချသူထံမှ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူခြင်းဖြစ်
ပါက အထူးကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ် ရောင်းချ
သူသည် သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် သက်သေခံလက်မှတ်
သုံးစောင်ပြုစု၍ မူရင်းကို ဝယ်ယူသူသို့ လည်း
ကောင်း၊ မူရင်းခွဲတစ်စောင်ကို ဝယ်ယူသူနှင့်
သက်ဆိုင်သည့်မြို့နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ
လည်းကောင်းပေးပို့၍ ကျန်မူရင်းခွဲတစ်စောင်
ကို လက်ခံအဖြစ် သိမ်းဆည်းထားရမည်။
- (င) အခွန် ခုနှိမ်ပေးသွင်းလိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာလများ
အတွက် ကျသင့်အခွန်မှ အခွန်ခုနှိမ်ခွင့်များခုနှိမ်ပြီး
ကျန်ငွေကို ပေးသွင်းခြင်းဖြစ်ပါက သုံးလပတ်အလိုက်
ကြေညာလွှာ တင်သွင်းရာတွင် ခုနှိမ်ထားသည့် သတ်မှတ်
ပုံစံတို့ကိုပူးတွဲ၍ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ တင်သွင်း
ရမည်။
- (၅) ခုနှိမ်ခွင့်ရှိသည့် အထူးကုန်စည်ခွန် တွက်ချက်ရာတွင်
ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်း၏ ပုံသေပိုင်ပစ္စည်း သို့မဟုတ်
မတည်အပိုင်ပစ္စည်းများ အတွက် ပေးဆောင်ခဲ့သည့်
အခွန်ကို ခုနှိမ်ခွင့်မရှိစေရ။
- (င) ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှု သို့မဟုတ် ပြည်ပသို့တင်ပို့

ရောင်းချမှုအတွက် ကျသင့်အထူးကုန်စည်ခွန်မှ ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့် အထူးကုန်စည်ခွန်ကို ခုနှိမ်ရာတွင် ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့် အထူးကုန်စည်ခွန်က ပိုသည့်ကိစ္စ၌ ခုနှိမ်ရန် ပိုနေသည့် အထူးကုန်စည်ခွန်ကို လုပ်ငန်း၏ အသုံးစရိတ်အဖြစ် ဝင်ငွေခွန်တွက်ချက်ရာတွင် ခွင့်ပြုနုတ်ပယ်ပေးရမည်။

- (စ) အခွန် ခုနှိမ်ခွင့်ရှိသူသည် ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ် ရောင်းချမှု သို့မဟုတ် ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချမှုအတွက် ကျသင့် အထူးကုန်စည်ခွန် ပေးသွင်းရာတွင် အခွန်ခုနှိမ်ပေးသွင်းရန်ရှိပါက အခွန်ခုနှိမ်ပေးသွင်းကြောင်း သတ်မှတ်ပုံစံနှင့်အတူ နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၂) သို့မဟုတ် (၃) အရ ရရှိထားသည့် သက်သေခံလက်မှတ်များကို ပူးတွဲလျက် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ တင်ပြရမည်။ သို့ရာတွင် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသွားသည့် အထူးကုန်စည်များ၊ ရောင်းချခြင်းမပြုရသေးသည့် အထူးကုန်စည်များအတွက် ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့် အထူးကုန်စည်ခွန်ကို ခုနှိမ်ခွင့်မရှိစေရ။
- (ဆ) ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့် သို့မဟုတ် ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချသည့် အထူးကုန်စည်များအတွက်သာ အခွန်ခုနှိမ်ပေးသွင်းရန်ဖြစ်၍ ရောင်းချခြင်း မပြုရသေးသည့် အထူးကုန်စည် ကုန်လက်ကျန်များအတွက် အခွန်ခုနှိမ်ခွင့်ကို ရောင်းချသည့်အချိန်တွင် ခုနှိမ်ပေးသွင်းနိုင်ရေးအတွက် သတ်မှတ်ပုံစံတွင် ဖြည့်စွက်ခွင့်ပြုရမည်။
- (ဇ) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် အထက်ပါ နည်းလမ်းများ

အတိုင်း အခွန်ခန့်ခွဲခြင်းဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲသည့်ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခြားနည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုနိုင်ရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံတင်ပြနိုင်သည်။ အမှန်ပင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရပါက ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

- (ဈ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အထူးကုန်စည်များ ဝယ်ယူခြင်းနှင့်တင်သွင်းခြင်းအပေါ် အခွန်ကျသင့်သည့်ကိစ္စရပ်များနှင့် အခွန်မကျသင့်သည့်ကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှာ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ နည်းလမ်းများ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၄၇။ လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရရှိသူသည် နည်းဥပဒေ ၄၆ အ ရအောက်ပါ ကိစ္စရပ်များတွင် အခွန်ခန့်ခွဲခွင့်မရှိစေရ -

- (က) ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်သူထံမှ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူသည့် သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းသို့ ကိုယ်တိုင်တင်သွင်းထားသည့် အထူးကုန်စည်များ အပေါ်တွင် ဤနည်းဥပဒေများအရ အခွန်အမှတ်တံဆိပ်ကပ်နှိပ်ထားမှုမရှိခြင်း၊
- (ခ) ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်ရောင်းချသူထံမှ တိုက်ရိုက် ဝယ်ယူသည့် ကိစ္စတွင် ကျသင့် အထူးကုန်စည်ခွန်ကို ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူက ပေးဆောင်ထားမှု မရှိသည်ကို စိစစ်တွေ့ရှိရခြင်း။

အခွန်ငွေပြန်အမ်းခြင်း

၄၈။ အခွန်ထမ်းသည် -

- (က) အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ အရ ပြန်အမ်းငွေရရန်ရှိကြောင်း အကြောင်းကြားသည့် စာရရှိလျှင် မိမိလစဉ်ပေးဆောင်ရန်ရှိသည့် ကျသင့်အခွန်ငွေမှ ရရန်ရှိသော ပြန်အမ်းငွေကို ခုနှိမ်ပြီး လိုငွေကိုသာ ပေးဆောင်ရမည်၊
- (ခ) ပြန်အမ်းငွေပမာဏသည် သက်ဆိုင်ရာလအတွက် ကျသင့်သည့် အခွန်ပမာဏ ထက်ပိုလျှင် ခုနှိမ်ရန်ကျန်သည့် အခွန်ငွေကို ကျန်လများတွင် ဆက်လက် ခုနှိမ်ပေးရမည်၊
- (ဂ) ခုနှိမ်သည့် ငွေပမာဏကို သက်ဆိုင်ရာသုံးလပတ် အလိုက် တင်သွင်းသည့် ကြေညာလွှာတွင် ရှင်းလင်းတင်ပြရမည်။

၄၉။ အခွန်ထမ်းက ပြန်အမ်းငွေရရန်ရှိကြောင်း အကြောင်းကြားစာ လက်ခံရရှိသည့် နှစ်အတွင်း အခွန်ပေးဆောင်ရန် မရှိတော့လျှင် မြို့နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် ပြန်အမ်းငွေကို ထုတ်ပေးရမည်။

အယူခံဝင်ခြင်း

၅၀။ အခွန်ထမ်းသည် အခွန်ငွေကိုအကျေပေးဆောင်ခြင်းမရှိဘဲ မြို့နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့်ပြုပါရန် အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ လျှောက်ထားလာပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် အောက်ပါ အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) အခွန်ထမ်းသည် အမှန်ပင်အခွန်ငွေကို အကျေပေးဆောင်နိုင်ခြင်း ရှိမရှိစိစစ်ပြီး -
- (၁) အခွန်ထမ်းသည် အခွန်ငွေကို အကျေပေး ဆောင်နိုင်သူ

ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းရှိလျှင် အခွန်ငွေကို အကျေပေးဆောင်ပြီးမှသာ ယင်းအား အယူခံဝင်ခွင့် ပြုရမည်။

(၂) အခွန်ထမ်းသည် အခွန်ငွေကို အကျေ ပေးဆောင်နိုင်သူ မဟုတ်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းရှိလျှင် ထပ်မံပေးဆောင် ရမည့် အခွန်၏၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ပေးဆောင်စေ၍ ကျန် အခွန်ငွေအတွက် လုံလောက်သော အာမခံပစ္စည်း တင်သွင်းစေပြီးမှသာ အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲငယ် (၁) သို့မဟုတ် (၂) အရချမှတ်သော အမိန့်ကို အခွန်ထမ်းထံ ပေးပို့ရမည်။

၅၁။ အခွန်ထမ်းသည် -

(က) ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၁) အရ အယူခံ ဝင်လိုပါက အခွန်ထမ်းသည် အယူခံလွှာကို သတ်မှတ်ထား သည့် ပုံစံဖြင့်ပေးပို့ရမည်။ အယူခံလွှာနှင့်အတူ အခွန်ငွေ တောင်းခံလွှာနှင့် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့်အမိန့် မိတ္တူတို့ကို ပူးတွဲပေးပို့ရမည်။

(ခ) ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲငယ်(၂) အရ အခွန် အယူခံခုံအဖွဲ့ထံသို့ အယူခံဝင်ရာတွင် ယင်းအဖွဲ့က သတ်မှတ် ထားသည့်ပုံစံနှင့်အတူ မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် အမိန့်မိတ္တူကို ပူးတွဲပေးပို့ရမည်။

(ဂ) ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၃) အရ ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်ထံသို့ အယူခံဝင်ရာတွင် အယူခံလွှာ

နှင့်အတူ အခွန်အယူခံခံအဖွဲ့က ချမှတ်သည့် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် အမိန့်မိတ္တူကို ပူးတွဲပေးပို့ရမည်။

၅။ ဥပဒေပုဒ်မ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အယူခံမှုကိုဆုံးဖြတ်သည့် ကိစ္စ ဖြစ်လျှင် ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ် သို့မဟုတ် အခွန် အယူခံခံ အဖွဲ့ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် -

- (က) လိုအပ်သည့် အမှုတွဲ သို့မဟုတ် စာမှတ်စာတမ်းများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ တောင်းယူနိုင်သည်။
- (ခ) အယူခံမှုကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်မည်သူ့ကို မဆိုခေါ်ယူ စစ်ဆေး နိုင်သည်။
- (ဂ) လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို တောင်းယူ နိုင်သည်။

၅၃။ အယူခံမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံဝင်သူအား ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေဖြင့်ဖြစ်စေ ရှင်းလင်းတင်ပြခွင့် ပေးရ မည်။ အယူခံဝင်သူက စာဖြင့်လျှောက်လဲ တင်ပြလာလျှင်လည်း ခွင့်ပြု ရမည်။

၅၄။ အယူခံမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်မိတ္တူကို အောက်ပါအတိုင်း ပေးပို့ရမည်-

- (က) အခွန်အယူခံခံအဖွဲ့က ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်လျှင် အခွန် ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ် အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံး ဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး၊

- (ခ) အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ် အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက ချမှတ် သည့်အမိန့်ဖြစ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး။

အခန်း(၉)

ထူးခြားသောကိစ္စများအတွက်ဆောင်ရွက်ရန်နည်းလမ်းများ

- ၅၅။ (က) လုပ်ငန်းတစ်ခုခုတွင် အစုပါဝင်သူတိုင်းသည် ယင်းလုပ်ငန်း ကို ရပ်စဲလျှင် ရပ်စဲသည့်နေ့အထိ အခွန်စည်းကြပ်ခံရန်နှင့် ကျသင့်သည့် အခွန်ငွေကို ပေးဆောင်ရန် တွဲဖက်၍ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးချင်းစီဖြစ်စေ တာဝန်ရှိစေရမည်၊
- (ခ) လုပ်ငန်းတစ်ခုခု၏ပိုင်ရှင် ပြောင်းလဲခဲ့လျှင် မူလပိုင်ရှင်နှင့် ဆက်ခံသည့် ပိုင်ရှင်တို့သည် ထိုသို့ ပြောင်းလဲသည့်နေ့အထိ အခွန်စည်းကြပ်ခံရန်နှင့် ကျသင့်သည့်အခွန်ငွေကို ပေးဆောင် ရန်တွဲဖက်၍ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးချင်းစီဖြစ်စေ တာဝန်ရှိစေရမည်။ မူလပိုင်ရှင်နှင့်ဆက်သွယ်ရာတွင် အခက်အခဲရှိပါက ဆက်ခံ သည့်ပိုင်ရှင်ကို မူလပိုင်ရှင်၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် သတ်မှတ် ၍ အောက်ပါကာလများအတွက် အခွန်စည်းကြပ်ရမည် -
- (၁) ပိုင်ရှင်ပြောင်းလဲသည့်နှစ်အတွင်း မူလပိုင်ရှင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ သည့်ကာလ၊
- (၂) ပိုင်ရှင်ပြောင်းလဲသည့် နှစ်မတိုင်မီ ကပ်လျက် ရှိသော ဘဏ္ဍာနှစ်။

၅၆။ သေဆုံးသူ သို့မဟုတ် အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် တရားဝင် မစွမ်းဆောင်နိုင်သူတို့အတွက် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ တာဝန်ရှိသူကိုဖြစ်စေ အခွန်စည်းကြပ် ကောက်ခံရမည်။ သို့ရာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် သို့မဟုတ် ယင်းတာဝန်ရှိသူအနေဖြင့် ဤနည်းဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ငွေမှာ ယင်းတို့ တာဝန်ယူထားသည့် ပစ္စည်း၏ ပေးဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသမျှသာ ဖြစ်စေရမည်။

၅၇။ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပါ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်များအရ သတ်မှတ်သော ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် ပြည်ပနေနိုင်ငံသားကသော်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားကသော်လည်းကောင်း နိုင်ငံတော်အတွင်း အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်းတို့အတွက် ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း အောက်ပါတစ်ဦးဦးကို အကြောင်းကြားပြီးနောက် ဥပဒေပါကိစ္စရပ်တစ်ခုခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ထက်ပိုသော ကိစ္စရပ်များအတွက် ယင်းအားကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် မှတ်ယူနိုင်သည် -

- (က) ပြည်ပနေသူ သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းနေသူက မိမိ၏ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်နည်းနည်းဖြင့် တာဝန်လွှဲထားသူ၊
- (ခ) ပြည်ပနေသူ သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းနေသူနှင့် စီးပွားရေးဆက်သွယ်သူ၊
- (ဂ) ပြည်ပနေသူ သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းနေသူကို အကြောင်းပြု၍ ဝင်ငွေရရှိသူ၊ သို့ရာတွင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်သတ်မှတ်ရန်

ရည်ရွယ်ထားသူအား ကြိုတင်ရှင်းလင်းခွင့်မပေးဘဲ ဤနည်း
ဥပဒေအရ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် မသတ်မှတ်ရ။

၅၈။ ဤနည်းဥပဒေပါ ကိစ္စရပ်များအလိုငှာ အခွန်ထမ်းကိုယ်တိုင်
ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်ကိစ္စရပ်မှတစ်ပါး ကျန်ကိစ္စရပ်များကို ဝင်ငွေ
ခွန်နည်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီသူသည် အခွန်ထမ်း၏
ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

၅၉။ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ
လုပ်ငန်းများအပေါ် အခွန်စည်းကြပ် ကောက်ခံရန် နည်းလမ်းများနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြည်တွင်းအခွန်များ
ဦးစီးဌာနက အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်သည့်ညွှန်ကြားချက်များနှင့်
အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၁၀)

အထွေထွေ

၆၀။ ဥပဒေအရ အကြောင်းကြားစာ သို့မဟုတ် အခွန်ငွေတောင်းခံစာ
နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယင်းတို့တွင် အမည်ဖော်ပြထားသူအားလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံ
ပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း၊ နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အသင်း၊ ကုမ္ပဏီ၊
ဖက်စပ်လုပ်ငန်းနှင့်အစုစပ်လုပ်ငန်းတို့၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အုပ်ချုပ်သူ၊ ဒါရိုက်တာ၊
အတွင်းရေးမှူး၊ အဖွဲ့ဝင်နှင့် အစုဝင်တစ်ဦးဦးအားလည်းကောင်း စာတိုက်မှ
ဖြစ်စေ၊ အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပေးပို့အတည်ပြုနိုင်သည်။ ထို့ပြင်
အဆိုပါအကြောင်းကြားစာ သို့မဟုတ် အခွန်ငွေတောင်းခံလွှာကို တရားမ
ကျင့်ထုံးဥပဒေအရ သမ္မန်စာချုပ်အပ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်းလည်း ချုပ်
နိုင်သည်။

၆၁။ ကျသင့်သည့်အခွန်ကို တွက်ချက်သတ်မှတ်ရာတွင် ပြား ၅၀ အောက် နည်းသော အခွန်ငွေကို ထည့်သွင်းမတွက်ချက်ဘဲ ပြား ၅၀ နှင့် တစ်ကျပ် အကြားရှိအခွန်ငွေကို တစ်ကျပ်ဟု ထည့်သွင်း တွက်ချက်ရမည်။ သို့ရာတွင် တစ်ယူနစ်အပေါ်ကျသင့်အခွန်နှုန်း တွက်ချက်သတ်မှတ်ရာတွင် ပြားစွန်း တန်ဖိုးကိုထည့်သွင်းတွက်ချက်နိုင်သည်။

၆၂။ သက်ဆိုင်ရာဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် ပြဋ္ဌာန်းသော ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက် ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ထိုက်သင့်သော ဆုကြေး ငွေ ချီးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလို့ငှာ လိုအပ်မည့် ခန့်မှန်းပမာဏကို သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက်ဘဏ္ဍာငွေအရ အသုံးဆိုင်ရာ ခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲတောင်းခံ၍ သုံးစွဲရမည်။

၆၃။ ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် နည်းဥပဒေပါ သတ်မှတ်ချက်များကို လွယ်ကူစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် လိုအပ် သောပုံစံများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန် နိုင်ပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲသည့်ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

စိုးဝင်း

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး